

Romák a századfordulón

► Mit, milyen sorrendben, hogyan?

- 1) Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!
- 2) Húzd alá a legfontosabb információkat!
- 3) Döntsd el az állításokról, hogy igazak vagy hamisak!

A romák

A romák történetéről nagyon kevés az írott forrásunk, hiányoznak a saját írott történeti emlékek. Ezek helyett leginkább a hagyományokra, a nyelvre, a különféle életmódbeli szokásokra támaszkodhatunk.

Maga a cigány név a görög *atsingano* kifejezésből származik, amelynek jelentése magyarul annyit tesz, hogy *ne érhj hozzám!*. Természetesen a cigányság számára ez az elnevezés sértően hangzik, helyette az oláh cigányok *rom* (ember) szavát, illetve a belőle képzett *romani*, *romani* mellékneveket használják.

A cigányság Indiából származik, több évszázados vándorlás után a 15. század elején érkeztek Magyarországra a Balkán felől. A 15-17. században viszonylagos nyugalom volt, a Nyugat-Európában tapasztalt cigányüldözések Magyarországon nem jelentkeztek. Ennek oka az ország három részre szakadásából eredő zavaros helyzet volt.

A 18. században azonban változás következett be a cigánypolitikában is: a felvilágosult abszolutizmus egységállamban gondolkodott, az uralkodók minden alattvalójukat kormányozni óhajtották. Ezért létfontosságú volt a cigányság integrálása, letelepítése. Mária Terézia és II. József rendeletei az erőszakos asszimilációt célozták, azonban nem sok sikerrel jártak.

Romák a századfordulón

A 19. század radikális változásai a nemzetiségek közül a cigányságra hatottak legkevésbé, életmódjuk igen kis mértékben változott csak meg. A dualista Magyarországon ismét megpróbálkoztak a „cigánykérdés rendezésével”. 1873-ban megtörtént a cigányság összeírása, amelynek eredményeképpen megállapították, hogy a magyarországi romák összlétszáma 272.776 fő volt. A cigányságot három nagy csoportba osztották: állandóan letelepedettek, huzamosabban telepedve élők és kóbor cigányok. Közülük az állandóan letelepedettek voltak a legnagyobb lélekszámúak. Az 1893-as összeírás gyakorlatilag ugyanezt az eredményt mutatta, amelyből arra lehet következtetni, hogy a számbavételen kívül semmi lényeges nem történt a magyarországi romák helyzetének javítása, a végleges letelepedés, a gazdasági, társadalmi és kulturális felemelkedés, a társadalmi beilleszkedés érdekében. A polgáriasult gondolkodás sem bizonyult toleránsabbnak a cigányság problémáit illetően, mint a korábbi századok. Változatlanul komoly ellenállásba, jobb esetben csak érdektelenségbe ütköztek azok a – bár nagyon csekély és elszigetelt – kísérletek, amelyek a cigányság beilleszkedését voltak hivatottak szolgálni.

Feladat 34.

Romák a századfordulón

● Igaz – hamis feladat

Melyik állítás igaz, és melyik hamis?

Állítás	Igaz	Hamis
A cigány szó embert jelent.	☐	☐
A romák a 15. század elején érkeztek Magyarországra.	☐	☐
Mária Terézia és II. József rendeletei az erőszakos asszimilációt célozták.	☐	☐
A századfordulón a cigányság jelentős része vándorolt.	☐	☐